

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Nyelven:		Védőkam.	
1 óra	1 K.	1 óra	470 K.
1 évre	3 K.	1 évre	150 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	15 K.

Megjelenik minden hétfőnap este 8 órakor.

Cserkesztő és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 808.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Szaranyay Lajos.

Az újságok

hírvata szomorú képét mutatja a bűnesetek szaporodásának. Első pillanatra az is szomorúan hat, hogy a legtöbb bűnös mündéban jelentkezik, de csakhamar rájövünk, hogy a katonaruha rajtuk többnyire csak álöltözet, vagy ha jogosan viselik az uniformist, már bevonulásuk előtt, a polgári életben is hivatásos bűnözők voltak. De hát utóvégre is természetes, hogy ezek a rovtmultuak, lelkiismeretlen emberek a törvényszékek kö-zismert vendégei: ha már a hatóság sorozó kezét nem tudják elkerülni, a katonaruhat is beestelenségeik leplezésére használják fel. Sőt rájöttek arra is, hogy katonaruhában még könnyebb csalni, lopni, rabolni, mint azelőtt polgári ruhában menekülni a bűn követezmenyei elől: most valóságos gyerekkjáték az uniformisban. Egyre mennek csapatok a frontra, egy-éjszakán át már be is osztják azt, aki önként kívánczik a tűzvonalba, a delutáni család, vagy az éjszakai rablás után hajnalban már a vasúttállomáson, a legbiztosabb védelemben menekül a büntetés lehetősége elől.

Viszont ha ennek dacára mégis elfogják s a katonák itélnek fölötté, ha rábizonnyul a bűn, néhány évi garnizon védi meg az életét az ellenséges golyótól. Szinte kockázat nélküli dolog ma csalni, lopni annak, akinék ez a hivatása s véletlenül még katona is hozzá.

Nem is csodálkozunk azon, hogy ezek az itthoni dudadok katonai szolgálatuk idején sohasem kerülnek a hősökkel egy vonalba és hogy viszont a kórházak, üdülőhelyek leg-többjében tucatjával lehetne összefogdosni őket. Egész életük alakosodás, megtevésése embertársaiknak, hivatásuk az emberek megcsalása, félrevezetése, éppen most ne tudnák értékesíteni pokoli tudásukat? Mlert féljenek, mitől féljenek? Megszökni az ezredtől,

mi az nekik? Ha elfogják akár milyen bünnel, vagy vétséggel terhelhetett, ha nem gyilkolt, nem akasztják fel, sőt megvédik életét, elraktározzák esetleg a háború utánra.

Minden törvény kivételes hatalmat ad ma háború idején az államnak, minden téren kivételes törvényeket hozunk, csak egyetlen egy téren tehetetlen az államhatalom, egyetlen-egyetlen nem mer előrelátó lenni s ez a katonaköteles emberek bűnözése. Aki katona, aki arra esküdött, hogy fegyverével a hazát szolgálja, aki parancs ellenére, esküszegése arán tehetőségét, tudását fegyverét, idejét arra használja, hogy az itthoni békés polgárokat karossítja meg akár árdrágítás, akár élelmi szerzőcsézés, akár lopás, rablás vagy család-réven, arra érvényesíteni kellene a katonaszükségesség nagyobb büntetését. Csak egy elrettentő példára kellene, megszűnnék a baj, megszűnne a mai szinte végzetekadatulán bünsorozat.

De amíg felmentett emberek hajószám hordják ki a meretlen nép elől a ruhaneműt, lopva, csalva és hamisítva, amíg akad olyan tisztviselő is, aki néhány garasért segítségét nyújt lelketlen kufároknak, hogy az ehhez emberek szája elől elvonhassanak vonatko-mányi élelmegeket s mindeme bűnözőkre csak hosszú hónapokig tartó vizsgálat s esetleg végül mindössze néhány esztendő börtön vár, addig egyre szaporodhatik a bűn: a kö-börögányok akár egész falut tehetnek és kifoszthatnak, a békés polgár védelmet nem talál. A fronton az ellenség katonáját, ha támadás után fosztogatásan érik, letövik, mint a kutyát, pedig az szegény a felsőbb parancsra cselekszik, itthon, benn az országban azokat a bestiákat, akik önként, szükség nélkül, előre megfontolt szándékkal rabolnak, kíméletesen elrakják, védik, vigyáznak rá, gyógyítják, ha beteg, hogy majdan, ha kikerül, még szaporíthassa is nemes fajtáját. Hát nem furcsa dolog a háború?

A VILÁGÉGÉS új bonyodalmai.

Hadat üzen-e Amerika?

Amerika minden előkészület megtett a háborúra, mégis óvatosan vonakodik hadat üzeni, vagy hadüzenetre okot szolgáltatni. Egyelőre nem foglalják le az amerikai kikötőkben vesztelő német hajókat és ez ott időző német állampolgároknak sem esett bántódásuk. Német vagyona az amerikai kormány nem tette közét. Mindezzel szemben áll, hogy a szenátus hadügyi bizottsága minden előkészület megtett a háborúra. Newyorkot partvédők ágyuk veszik körül és jellemző, hogy amikor ezek az ágyuk megszálltak, az óriási városban nagy pánik keletkezett, mert mindenki azt hitte, hogy a németek már bombázzák Newyorkot.

Az amerikai hamisság.

A két nagykövet most tart hazafelé. Bernstorff gróf washingtoni nagykövet elutasításra, már minden előkészület megtörtént. A „Ferdinand VIII.” nevű norvég hajó fogja őt Krisztianában partra tenni. Gerard berlini amerikai nagykövet legközelebb elindul Amerikába. Londonból fogja őt egy amerikai óriás hajó a nagykövet egész személyzetével együtt hazavinni. Gerard egyelőre Svájcban van. Mindennél fontosabb, hogy amerikai gőzök utnak indultak ama terület felé, amelyeket a németek hadizónának nyilvánítottak. Kérdés, vajon nem így akar-e Amerika casus beírt szolgá-

tati és alkalmat keresni a háborús beavatkozásra. Lehet, hogy Amerika most keresi azt a „véletlent”, amely neki állítólagos okot szolgáltatna a hadüzenetre.

Kína a vívagháboruban?

Hihetetlen és fantasztikus az a híradás, amely szerint a kínai kormány is Amerika mellé áll és megfenyegeti Németországot a diplomáciai viszony megszakításával. Ez minden józan ész és számítás ellenére van, hiszen Kína és Japán a legnagyobb ellenfelek Japán pedig meg ma is hadban áll Németországgal. Ha van mód arra, hogy Kína függetlenségét és szuverenitását fenntartsa, akkor ez csak egy japánellenes államszövetséghez való csatlakozás lehet. Ha Kína most mégis megszakítaná a Németországgal való diplomáciai összeköttetést, (aminek különben semmi gyakorlati jelentősége nem volna), akkor ez csak Japán nyomására történik.

A frontokon rettetten hideg van.

A szárazföldi háboruban egyelőre semmi újság. Az embertelen hideg minden hadműveletet lehetetlenné tesz, ám a frontmögötti területeken annál szorgosabban készülődnek a tavaszi offenzívára. Castelnai francia tábornok a Temps munkatársának kijelentette, hogy az entente a győzelem reményével várja az eseményeket, amelyekre jobban felkészült, mint valaha

Bajok a rekvirálás körül.

E címen már több cikk jelent meg a Fejérmegyei Naplóban, kiegészítésképpen a bajt elég részletesen feltáró cikkekhöz a következőket bátorkodom hozzáfűzni. A cikkekből közölt módon elrendelt és foganatosított rekvirálás főleg azért volt hibás, mert Fejérmegyei kivetett 100000 mm. tengeri beszedésénél a meglévő készletek 30 százalékának lefoglalását, a rekvirálásnak a legkönynyebb, a legkevesebb célra vezető módját választották. Különösen helytelen a rekvirálási mód a megye északi vidékeire, ahol békés-időben is csak annyi tengerit termesztettek, amennyi szűkösen volt elég szükségleteik

fedezésére. Inkább az itt jobban termő burgonyával pótolták azt. Itt ugyanis ugy a talaj, mint az éghajlati viszonyok nem kedveznek a tengeri termelésnek. Az idén a korai dér még azt a keveset sem engedte beérni, ami az állandó tavaszi és nyári érszések következtében megmaradt. És akkor, midőn a megye alsó tengeri termő vidékén a rekvirálás után is megmaradt még 30 százalék ami vidékünkön be kell szolgáltatni 30 százalékát annak a tengerinek, amely összesen csak is a szükséglet felét fedezi. Hol van itt a gazdasági érdek?

Jóllehet képtelenségnek tartom, hogy egyet is a mi vidékünkön azok közül, kik a leg-foglalt tengerit nem szolgáltat-ták be, megbüntessenek, merl ha föletették is, a miniszter álta-

adott jogával éltek, tehát büntetendő cselekményt nem követhettek el.

A beszolgáltatás megkezdődött; a móri járás legtöbb községéből a kivett mennyiség 30-át szolgáltatták csak be; mert nem volt több. Még az uradalmak is a szomszéd meggyében szerezték be a beszolgáltatandó mennyiséget, hogy szegyenben ne aradjának. Pedig csak 20—50 m.m. volt rájuk kivetve.

A magánforgalomban a tengeri ára mm-ként 70—80 kor, az állam meg csak 36 koronát ad érte. Egy uradalom megtehethi, hogy ezt az árkülönbözetet megfizeti. De hogy jut egy kisebb gazda ahhoz, hogy a 70—80 koronáért vett tengerit 36 K-ért eladja a Haditermény r.t.-nak, mikor ez megtalálná azt a 70 koronás tengerit is termelőjénél 36 K-ért. Szóval nem helyesen oldották meg a tengeri rekvirálását. A.

Amerre Romániába mentünk.

Még a hajnal csak készülődött belépni a szorosba, egyelőre csak az égboltra lehelt rózsaszín csököjt. Benn a völgyben még a sötétség szunnyadt nagy lomhán. Fölről már jöttek a hasadó hajnal előhírnökei: a sárga, lila és rózsaszínű árnyak, hogy megküzdenek a lomha éjsötéttel, — de az macacsul tartotta magát, mintha sok-sok ezer újjával bekapaszkodott volna a sziklákba meg a fák ágai. Összecsaptak a sötét meg a világos árnyak egymásnak rugaszodtak, kavargtak, forgolódtak fönn a magasban s úgy látszott, a sötét a gyöngébb fél, egyre veszti a tért, a pirkadás csatlósai: a csillogó árnyak már elértek a hegycsúcsok, a barna sziklákra s onnan mosolyogtak vidáman szerességét. A sötét teljesen a szoros mélyére szorult. Egyedüli segítsége már csak a köd volt, de ez is cserben hagyta, amint az első fényásvók a völgy mélyére merészkedtek: szétfoszlott, fölszállt, ellillant. Erre aztán zétűtött a sötétség serege is, apró gomolygókka tépődött és mintegy szegyenében bujkálva még egy ideig ott kóborlott a sűrű lombok között, a sziklak között, aztán véglegesen eltűnt, — biztosan a hegycsúcsok szakadékába és nyirkos barlangjaiba húzódtott vissza.

Már hevesen és vadul szóltak az ágyuk. Borzalmas hangjuktól zuggott az egész völgy: mintha megindult volna a föld és mázsás sziklák zuhannának alá ezerméteres magasságokból, mintha borzalmas orkán rohant volna neki az erdőnek s tépni ki gyökereit a szálakat.

Korán kellett belefogni a munkába, hogy mennél többet lehessen elvégezni estélig. Százkilencven ágyu puhította a románt, szórtá reája sziklarepszítő életmegsemmisítő vasát. Ezek a németek hiába, pompás legények mindent olyan nagyszerűen, praktikusán, imponálóan oldanak meg! A páratlan német szervező képesség érdeme, hogy ebben a

szuk szorosban százkilencven ágyut tudott egyszerre működésre hozni és hogy ezen a keskeny uton megfelelő módon gondoskodni tudott utánpótlásról municióban és eleségben, s összegyűjteni annyi gyalogságot és tüzérseget, hogy rögtön, amint az oláhok vonala át van törve, a megfelelő erő üldözhesse a vert ellenséget s a hegyekből kiérve a sikon elégséges erő fejlődhessek föl.

Német parancsnokság alá kerültünk mi is.

Az öreg templom mellett a csapat parancsnokoknak — csupa törzstisztek, elvéve ha akadt közöttük egy-egy százados — már adta ki a parancsokat, a tányérsipkás, piros arcu, rendkívül elegáns német tábornok; a hadosztályparancsnok. Fiatalos hévvel beszélt, füge volt minden mozdulata. Nyakában csillogott a mi kiüntetésünk: a katonai érdemkereszt második osztálya. Érces hangon tudatta a félkörben álló parancsnokokkal, hogy most indult a támadás a Plaiuláncára, hol igen erős állásai vannak a románoknak. De van elég ágyunk, közöttük több 21-es mőrszár, így a dolog hihetőleg könnyen megy majd. A támadást német gyalogság hajlja végre. —

A mi dandárunk feladata az, hogy a amint az előttünk harcoló német hadosztály kiér a hegyekből, meghosszabbítja és biztosítja annak balszárnyát, egyuttal megkeresi az összeköttetést a Vöröstorony szorosból elő nyomuló csapatokkal.

A Plaiul elfoglalása azonban nem ment olyan könnyen! A hegy felénk eső oldala csupas, sok helyütt hirtelen esésű sziklával volt, amelyen a román állások előtt még többsoros drótkadály is futott végig. Aztán erősítéseket is könnyen kaphatott a román, mert a szoros romániai bejárájánál fekvő Bumbesti Jiu faluig vasut közeledett. A németek bármily alaposan dolgoztak, csak egy teljes nap mulva tudták a hegyet egészen megszerezni — természetesen nem csekély veszteséggel. Ezután persze már jobban ment a munka: a Pastaia magaslatairól jóval hamarabb lekergették az oláhokat, pedig ez a Pastaia is nehéz terep volt a támadásra, csak hogy itt már a megpuhitott ellenséggel álltak szemben.

Szép verőfényes reggelen gyalogoltunk a győzelmesen előretörő német hadosztály után. A szoros még egyre tartott, a hegyek csak olyan ébrenyuló óriások voltak mint az előbbie, amelyeknek falai alatt már két napon át meneteltünk. A Zsil is ép úgy zuggott a sziklatömbök között, mint teljebb északra.

Az uton elképzeltetetlen nagy forgalom bonyolódik le. A gyalogsapatok végig megállnak: helyet kell adnunk, neki dőlünk az utszéli kőkerítésnek és nézzük a mozgalmas életet. Gyors ügésben hatalmas mecklenburgi mének rohannak megtömött óriási társzekerrel és nehéz munició kocsikkal: hordják az abrakot az ágyuknak. Majd hosszú sorban ágyuk robnak, csak úgy dübörög az ut, mintha földrengés lenne. Aztán német lovasok jön-

nek gyors iramban, a marcona arcot adó hegyes sisakkal, a „Helm“ mel a fejükön, kezükben hosszú lándzsá, melynek a végén fehér fekete lobogó leng. Már messziről kiáltozzák: „Achtung!“

Visszafelé üresen rohannak a kocsi, lerakták gyors tempóban előre hordott nehezéket. Csodálatos, kicsoda vakmerőséggel száguldják végig a keskeny utat, amelynek egyik oldalán kemény kőfal ágaskodik, másik oldalán meg tizenöt méteres mélység táton.

Egyik társzeker nekifaralt egy utszéli telefonpóznának, elszakadt rajta a drót. Nem teltt bele azonban tizperce, valahonnan nagy messziről autóm már oda röpültek a telefonisták és néhány perccel belül rendbe hozták a vonalat.

Nagy túlköve egész sora jó a hatalmas teherautóknak. Tele vannak német gyalogsággal. Röpkünek előre az elő-harcoló „kamradok“ erősítésére. Meg van oldva a nagy rejtvény, miként lehet gyatog csapatokkal harminc kilométert meneteltetni egy órán belül? Csupa jökevény, dalos legény mindegyik német, legtöbbjük végigküzdötté már a verduni és a sommei csatákat s ezek után mi nekik a román háború? meg a román katona a francia után?

Visszafelé időnként vöröskeresztes autók és szekerek jönnek, tele sebesültekkel és ezek is olyan jökevények. Mindegyik keblén kis fehér cédulán lóg az orvosi lát lelet.

Előttünk kis társégen állnak a 21-esek, ravaszul beépítve a sziklák földbe. Az ágyuk mögött vannak fólhalmozva a hozzá való nagytestű gránátok. Be kell fogunk a fülünket, ha egyik-másik mőrszár megszólal.

Tovább megyünk. Elérjük a tegnapi harcok helyét. Itt ugrik neki a magasnak a Plaiul, olyan májdnem, mint egy fal — s megis elesett. Az uton román hullak fekdütek, de mert újat álltak a forgalomnak, bele hordták az ütemi árokba. Mindenki vet rájuk egy tekintetet.

B. F.

HIREK.

Katonai kiüntetések. Uhlig László VI. esendörkerületbeli főhadnagy haddiszimónyes 3. osz. kat. érdemkeresztet, Szabó Pál 17. honv. gyalogzredbeli tart. hadnagy legfelsőbb dicsőségi elismerést, Réhus Endre 17. honv. gyalogzredbeli tart. főhadnagy, Havranek János VI. esendörkerületbeli százados újlágl legfelsőbb dicsőségi elismerést, Miklós Béla 17. honv. gyalogzredbeli tart. hadnagy, Mauthner Rafael 17. népf. gyalogzredbeli szvk. főhadnagy, Jagdic János 17. népf. gyalogzredbeli haduagy legfelsőbb dicsőségi elismerést, Reinhardt Bálint 17. honvédgyalogzredbeli őrmester, Herzeg Imre VI. esendörkerületbeli alórmester koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, Zsargó Lajos VI. esendörkerületbeli esendör ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapta, Rónel János 17. népfelkelőnek Őfelsége megengedte, hogy a német császár által adományozott német harcoss érdemérmét elfoldgadhassa és viselhesse, Kardo

hordó Gyula honv. gyalogzredbeli főhadnagy gazdasági tiszt a hadsereg főparancsnokság által dicsőségi elismerésben részesült.

Hósi halál. Gauruder Ferenc, 40 éves, nős, móri földműves, a 69. gyalogzred népfelkelője, 1916 október 12-én az olasz fronton ellenséges golyótól taláiba hósi halált halt.

Ismét sötétben maradtunk? A villanygyárnak egy napra való szene van; ha holnapig nem érkezik szén, akkor újból reá borul Székesehérvárra az afrikai sötétség és megáll a város ipara. Így természetesen a Fejérmegyei Napló sem fog megjelenni, mert nyomdagepeink villamos erőre vannak berendezve. Ha esetleg holnap nem jelenhetünk meg, ugye előre a közönség szives elnezését és türelmét kérjük. A szénhiány annyira vérbéli háborus vis major, hogy azon mi nem segíthetünk.

A Székei fehérvári Korsolyázó Egyesület választmánya folyó évi február 12-én ülést tartott Reé István elnökletével, amikor is kegyeletteljes részvételt, emlékezett meg az elhunyt Námessy János gazdasági tanácsosról. Több apró ügy elintézése után a választmány foglalkozott a mámadásokkal, amelyek az utóbbi időben az egyesület vezetősége ellen elhangzottak. A választmány bár maga is elismerte, hogy a jégpálya kifogásolható állapotban van, kénytelen leszögezni azt a tényt, hogy legnagyobb sajnálatára a jelenlegi időjárás a háborúval kapcsolatos nehéz munkás-viszonyok a túelőháiny megakadályozzák a vezetőséget az irányu munkájában, hogy a jégpálya jó állapotba helyezze. Megállapította a választmány, hogy a vezetőség a ledicséretesb buzgalommal, nagy anyagi áldozatoktól sem retentve vissza, mindent elkövetett hogy a közönség igényeit kielégítő jégpályát bocsáthasson a sportolók használatára s hogy az igyekezete nem vezetett a kívánt eredményre, csak a mostoha visszanyokkát tulajdonítható. A jégpálya kezelése már eddig is jóval többet költött, mint előző, sokkal hosszabb szezonok alatt. A választmány számított arra, hogy a közönség, mint a háború alatt sok mindnél szemben, a jégpályával is elnözéssel lesz s nem kíván olyat, aminek kivétele a mai viszonyok között, leközöndhetetlen akadályokba ütközik. A választmány ezután megbizta az elnökéssel, hogy egy honvédhadnagy ellen, aki a jégpályára esendörket hivatott a pályán található „veszedelmes“ repedések megállapítása végett, tegye meg a jelentést a katonai parancsnok ságnál. Végül dr. Csllary G. Emil egyesületi titkár, ki a hadbavonult pénztárost és jegmestert is helyettesíti, nagy elfoglaltságára való tekintettel kérte, hogy legalább a jegmesteri teendőket végzés aól mentessék fel. A választmány az indokolt kérelemnek helyt adva és dr. Csirárynak működéséért teljes elismerését fejezte ki, a jegmesteri teendőket ellátására Kubik K. Lajos választmányi tagot kérte föl az ülésen.

Rézállít a szőlőtulajdonosoknak. Székesehérvár 60 méter-mázsza, Fejérvármegye pedig 900 méter-mázsza rézállított kapott. Szőlőtermésünk így tehát némiképp biztosítva van.

Közigazgatási bizottsági ülés a vármegyénél. Fejérvármegye közigazgatási bizottsága kedden tartotta rendes havi ülését gróf Széchenyi Viktor főispán elnöke alatt. A bizottság a szokásos jelentéseket tárgyalta meg. Különösebb esemény nem fordult elő. A királyi penzügyigazgatóság jelentése szerint az adó hátralék a múlt hóri a szokásos egymilliót mutatja. A gazdasági felügyelőség a téli munkalatról referált. A hó és fagyos idő mindenesetre előnyös volt a gazdaságokra. A nagy hideg és tul sok hó miatt azonban komolyabb fennakadások is előfordultak. A királyi tanfelügyelőség a vármegye elemi iskoláiról terjesztette be jelentését. Több iskola szünetelt a tüzelőhiány miatt. Az állatorvosi jelentés szerint az állategészségügy általában kielégítő. Dr. Lauschmann Gyula vármegyei főorvos a községek egészségéről referált. A községéesség kielégítő. Részletesebb ismertetést helyszűke miatt holnap adjuk. Szekesfehérvár közigazgatási bizottsága kedden délután tartotta ülését s arról holnap számolunk be.

Gergely-képlálítás. Gergely Imre kiállítása voltaképpen egy intim kép kollekción. Csupa kellemesség, csupa verőfény, csupa virág. Bájos, idillikus dolgok, a virág pártja s a virág szirma költsége, amit a directoire, a Biedermejer és a rokokó kor kor idillikus, romlatlan lézése és hangulata tarkít. Megkapó, megnyerő jelenetek ezek; tavasz, napfény, ifjúság, virág és ragyogás teszi mindegyik jellemvonását. Szinte jól esik a mai romlott világ közepette ezeket a naiv, idillikus jeleneteket látni, melyek legkisebb szimpompájuk mellett lelkiismeretes technikával és széles ecsetvonásokkal vannak megteremtve. A kollekción a Vörösmarty Kórben egész nap belepődij nélkül látható, a közönség szírián látogatja s eddig is öt leseménynek akadt vevője.

Február 23-24. a városi színházban. Két estejeje, hogy a kedves Pfo Patria egyesület a nagy, nehéz idők által okozta gondokat enyhíteni, a hiányokat pótolni, a könnyeket mosolyra varázsolni igyekezik. A szeretet a kulcsa, így minden ajtó, minden szív megnyílik előtte, minden ajtó mikor kér, s minden szív, mikor ad. Most mit kér? Kér egy kis érdeklődést e hó 23 és 24 en a városi színházban tartandó estélye iránt, hogy annak jövedelméből annál többet adhasson a nagy hidegben éretünk künft fázó, fagyó, szenvedő, tönkremenő katonáinknak, mert nagy szeretet, figyelem felejtetheti csak el velük a kiállott sok szenvedést. Estélye oly nivós lesz, hogy ellen értékül a legnagyobb élvezetet igéri. Merson Miksa, a kiváló zongoraművész jön be Bécsből és nemcsak szólószámmal szerepel, hanem még a 35. gyalogezred zenekarával Beethoven és Liszt koncertjét is játssa. A Pro Patria

egyesület minden tagja részt vesz a Babapróba című dajjátékban, melyet, Szemier Ferenc főgimn. tanár ez alkalomra írt. Az ő neve a legnagyobb garancia, hogy a nagyon kedves, kosztümös játékot a legkedvesebb szöveg kíséri! Merson adta hozzá a szép muzsikát és Andor Zsigmond, színházunk kitűnő karmagya látja el a zenekísérletet.

Városi talpaló műhely. A polgármester elterelőlv tervei közül egy ismét a megvalósulás stádiumába jutott. A polgármesternek a szükséges anyagok megszerzésével járó nehézségek leküzdése után sikerült a hatósági talpaló műhelyt felállítatnia. — Megjegyezzük, hogy nem Szekesfehérvárról van szó, hanem Szombathelyről. Remeljük azonban, hogy nálunk is meglesz. A mi polgármesterünk minden okos ideát magáéva tesz.

Tüzelőinség A kegyetlenül hideg télnek legborzalmasabb oldalát a tüzelőhiány. A polgári közönség sokat szenvedett. A városnak van még néhány 100 faja s azt utalvány ellenében a szegényebb néposztálynak eladják. Egy meter ára 32 korona.

Fényesítik a gallért, de drágábban. A fémernemű tisztítók országos egyesülete elhatározta, hogy továbbra is fényesítik és kívánság szerint keményítik az ingmellet, azonban február 12-től nagyobb díjak mellett.

Élelmiszerteljavítás. Keserű József honvédőrnagy Vörösmarty téri lakásából 407 kor. értékű élelmiszert ellopott. A rendőrség keresi a tolvajt. Szomorú jelenség az a sok élelmiszerteljavítás, ami az utóbbi időben történik. Valamit már igazán kellene tenni ellene.

Tömeges büntetés a sikos járdák miatt. A Fejérmegyei Napló többszörösen szovetette a háztulajdonosok hányátságát a sikos járdák miatt. Ség Lajos rendőrfőkapitány a legerősebben lépett fel a gondatlanság ellen és tegnap 97 háztulajdonost ma büntetett, 487 et pedig legközelebb fog megbüntetni. A szigorú fellépést különösen azok lapják örömmel, akik elesetek a jéppályas járdákon. Hogy sokan vannak ezek, mondani sem kell: Mi is közéljük tartozunk.

Valótlan adatok a fuvarlevelekben. Sürin fordulnak elő, hogy egyes feladók a fuvarlevelekben valótlan megjelöléseket használnak, így akarva megkerülni a vasuti közlekedésre nevez a hadvezetőség érdekében felállított korlátozásokat. Minthogy a vasuti üzletszabályzatban a fuvarlevelek valótlan kiállítására nevez előm bírságoló intézkedések nem elegendők arra, hogy a feleket az ilyen visszaélésektől elriasszák, a kereskedelemügyi miniszter utasítása folytán a jövőben a vasutak alomájonkösségét minden egyes ilyen visszaélés esetében a büntető eljárás megindítása végett a feleket az illetékes hatóságnak felelteni tartoznak.

Uj ércpénzt kapunk. Legközelebb teljesen új arany és ezüstpénzek kerülnek forgalomba. Ugy hírlik, hogy nagyobb mennyiségű ezüst egy és kétkoronást vernek a királyi mellképevel, sőt egy egészen új pénzem is napvilágot fog látni, a félkoronás (50 fillér) ezüstpénz. Kisebb mennyiségben arany 10, 20 és 100 koronások is kerülnek ki a pénzverdekből.

Hatósági lisztjegyek kiosztása: Febr. 15-én d. e. 8-12-ig Viziváros, d. u. 2-5-ig Belváros. Febr. 16-án d. e. 8-12-ig Felsőváros, d. u. 2-5-ig Tóváros. Febr. 17-én d. e. 8-12-ig Palotaváros, d. u. 2-5-ig Viziváros. Febr. 18-án d. e. 8-11-ig Felsőváros. Febr. 19-én d. e. 8-12-ig Palotaváros, d. u. 2-5-ig Tóváros és Belváros.

Tanulók a mezőgazdasági munkálatokban. A vallás-és közoktatásügyi miniszter ismételtén adott ki olyan értelemű rendeletet, hogy a mezőgazdasági termelés biztosításában a tanulóifjúság is kivessze a részét, természetesen az erejéhez mért módon s anélkül, hogy a tanulmányaiban hátráltatva lenne. Kíváncsnak jelezte a miniszter, hogy ott, ahol erre a helyi viszonyok alkalmasak, igyekezzenek testileg fejlettebb tanulókból a konyhakerti termelés céljára termelőcsoportot szervezni. A kártyakony rovarok, férgek és élősdő növények irtásával kiváló hasznot szereztek a termelésnek. Egyelőre a heti felnapos szünetek vonóának erre a munkálatra felhasználhatók. A hernyó irtására legalkalmasabb idő február vége és az egész március hónap; erre hetenkint két delután lehetne fordítani s ez azzal a haszonnal is jár, hogy a gyermekiek praktikus módon tanulják megismereni a hernyó káros voltát, elletanát, valamint azt, miként kell a gyümölcsfát gondozni, permetezni és oltalmatlan káros behatások ellen. A gyom irtása aprilis elején kezdődhetik; ugyanakkor lehet irítani a répa orvándnyost, a vadrepét pedig májusban.

Jutalom a megfejtőnek. Alább egy talányt közlünk és jutalmat ígérünk a megfejtőnek. Batran ígérhetünk jutalmat, mert olyan ember aligha akad, aki megfejtje ezt a talányocskát.

Kurthy Lajos báró, a Közélelmezési Hivatal élnöke ma táviratban értesítette Nagyvárad város tanácsát, hogy a közlemezési tanács határozata szerint február hónapban Nagyvárad város megkapta a szokásos lisztkontingensét s a hivatal a nagyvárad közönség részére tengerlisztet nem utal ki. E rendelet következtében Nagyvárad közönsége február hónapban elegendő búzakenyérrrel lesz ellátva.

Ugyanis arra szeretnénk felelelet, hogy miért van Nagyvárad részére elég búzaliszt, mikor Szekesfehérvár lakosságának tengerlisztet kellett kenyeret kell ennie? Miért? Ugyan miért?

Korlátozzák a csomagforgalmát. A postahivatalok e hónap 13-ától kezdve további értékesítésszállítási nehézségek miatt csak katonai küldeményeket, hadfelszerelési tárgyakat, egészségügyi anyagokat, állami portómentes csomagokat továbbá élesztőt és pénzt tartalmazó küldeményeket, vidéken még elelmiszert is vehetnek föl, de az utóbbit kizáróként földani nem lehet. Más tartalmu csomagokat a vidéki postahivatalok csak Budapest ériente nélkül és minden postahivatalra külön-külön megszabott forgalmi körben válthatnak egymással csomagot. E korlátozás az Ausztriával és Boszniával való forgalomra is vonatkozik, de a többi külföldet nem érinti. Változatlanul marad a hadifoglyokkal való és a többi postákhoz irányuló csomagforgalom.

Felvidéki mezőgazdasági munkások szerződésének ügyében Szűts Jenő alispán a következő rendeletet intézte a közönségi előjárásokhoz: A felvidéki kirendeltésszerű területen nagyobb számban vannak olyan mezőgazdasági munkások, akik néhány hónapra más vidékre is hajlandók elszereződni. Mivel nincs sok kilátás arra, hogy a vármegye hadifoglyokat kapjon és a mezőgazdasági munkák végzéséhez elegendő katonai munkásosztag sem áll majd a gazdák rendelkezésére, felhívja az alispán a gazdák figyelmét a munkásokra és közli velük, hogy amennyiben ezen munkásokat szerződletni kívánják, úgy lépjenek azonnal érintkezésben a zsolnai miniszteri kirendeltséggel, mert március 15-én a kérelmünk nem lesz teljesíthető.

Paprika-és pótkávé szállításhoz igazolvány kell. A kormány rendeletet adott ki, amelyben a paprika és pótkávé szállítását vasuton, hajón vagy gépkocsin igazolványhoz köti egygy, mint a mezőgazdasági termények szállítását.

Öfelsége és a móri bor. Még az ősszel történt, hogy a cs. és kir. 32. számú neheztarack ezred egyik útege az orosz harc tereken különösen kitüntette magát. Az útközvet végzetével a jelenlevő — akkor még trónörökös — öfelsége személyesen adta át a kivált tiszteletnek és legénységnek a vitézségi érmelet. Többek közt Klokks István móri születésű tüzemester a nagy ezüst vitézségi érmet kapta. Öfelsége, midőn Klokkhöz ért, kérdezte tőle, hogy hova való? Klokks mondja, hogy móri. Öfelsége erre mosolygva mondja: Igen igen, ahol a jó bor terem.

Dr. Vass József legújabb könyve: Szent Ágoston vallomásai (két kötet) az Elet kiadóhivatalában, Budapest, Fehérvári ut, kapható. A gyönyörű nyelvezetű könyvnek 3 korona az ára és különösen felhívjuk rá a figyelmet. Könyvpiacunk újabb kiadványai között az értékesebbek egyike.

BLOUS UJDONSÁGOK!

NŐI ÉS LEÁNKA KÖTÖTT KABATOKBÓL NAGY VÁLASZTÉK.

:-: VERMES áruházában. :-:

Flanel, Posztó, Selyem, Jpoanis, Crepp de chine és gyász blousokból.

Keres. gy ügyes fizető pénzért azonnali belépésre. Rédey vendéglős.

— **Utazás a női reform-fűzők terén**; gyári lerakatoi sikertől szerzem oly higiénikus „Radium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes lárást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. — Vételnél feltétlen csak „Radium” fűzőt tessék kérni! Egvedúti elárulítás egész megyére Vermes Frigyes-nál. Blous újdonságok állandó rak-tárna.

Köhögés ellen kitűnően bevált háziszser dr. Störk-pasztila. Egy doboz ára 60 filler. Kapható Szűts Róbert városháztéri Magyar Korona gyógyszerárban.

APRÓHIRDETESEK.

Elveszett kedden reggel a Kosuth-utca 11. számú lakásában József növevelődési egy kis ezüst rózsafüzér. A jölekkü megtaláló kereti, hogy lapunk szerkesztőjébe hozza be.

Értesitem a közönséget, hogy okleveles szülész nőgyógyász, lakasom Lövéde u. 7. Gubatskó Kálmáné.

Bejáróleányok, háziszolga és vasalónő felvételnek az Adria gőzmozdóban! Lakatos-utca 1.

Négy darab 1 éves sovány sertés-eladó. Gőzmalom-utca 3. sz.

Kocsi bunda, farkasprém gallérral eladó. Budai utca 6., ajtó 8.

Üzleti helyiség berendezéssel együtt, vagy anélkül is, május elsejére Rákóczi-utca 23. sz. alatt kiadó. Cim a kiadóhivatalban megudható.

Bejáró lányt keresek, Kigyó utca 9. sz. a.

Jókarban levő üzleti berendezést keresek a császári fogyasztási szövetkezet. Ajánlatok az igazgatóság címére (Császár, Komárom-megye) küldendők.

Egy sarok üzleti helyiség Rákóczi utca 23. sz. alatt május 1-re kiadó.

Veszek és eladok használt és új ágytollat, mindennemű bőrkötet és nyulbőrt, szőrmét, borkövet a legmagasabb árban, Berényi, Ösz-utca 26.

Budai utca 38 szám alatti sarok ház szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál.

Tanulót felvesz Koháry József asztalos, Haltér 3. Ponty-épület.

Irodai teendőkből jártas fiatal ember, 7 reállal, ki gépiráshoz is ért, azonnali belépésre ajánlkozik, esetleg vidékre is. Cim a kiadóban.

— **Jó kereset** juthat, aki a Fejermegyei Napló és az Uj Lap utcai elárulításával foglalkozik. Jelentkezéseket a kiadóhivatal felveszi. Jelentkezni a délutáni órákban lehet.

Székesfehérvár sz. kir. város polgármesterétől.

1442/1916. közeli. szám.

Hatósági hirdetés.

Értesítjük a közönséget, hogy február hó 4-én kibocsájtott felhívásunknak azt a részét, amely november hóban összeírt cukorkészlet feleslegének beszolgáltatására vonatkozik, hatályon kívül helyezem s a beszolgáltatás kötelezettségét csupán a burgonya, kávé, rizs feleslegre tartom fenn.

Visszont ezzel szemben szigorúan ragaszkodnom kell ahhoz, hogy akinek készlete van, cukorjegyet igénybe ne vegyen. Akik ez ellen vétnek, kihágási eljárás alá esnek.

Székesfehérvár, 1917. február 13.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

Alkalmos könyv-ajándékok.

a Szociális Missziótársulat kiadásában megjelent:

Prohászka püspök „Eimelkedések az Evangéliumról” című műnek bővített és 10 kiskalaku kötetre osztott kiadása.

1. Rorate coeli vászonkötetben 2—K.
  2. Gloria in Excelsis vá. Szonkötésben 2—K
  3. Jordán partjától Tábor-hegyig 3—K
  4. Táborhegytől Bethániáig 2-20 K
  5. Bethániától a Golgotháig 2—K
  6. A kereszt alatt 2—K
  7. A feltámadott nyomában 2-40 K
  8. A Szepszeretet Anyja 2—K
  9. A pünkösdi lelek 1-60 K
  10. A tulvilág tornácaiban 1-40 K
- Januártól kezdődőleg tekintettel a felemelt nyomdaárakra könyveink árát 20 százalékkal felemejük.
- Itt jelent meg Foerster tanár alant felsorolt 2 világhírű műve: Az élet művészete kötet 4-40 K
füzve 3—K
Élet és jellem 3-20 K
kötet 4-50 K

Kapható a Szociális Missziótársulat kiadóhivatalában (V. Gizella tér 3.) és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Hirdetmény.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztár r. t. közhírré teszi, hogy f. hó 11-én megtartott

XI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉS

elhatározta az intézet alaptőkéjének 2500 darab K 200— n. é. új részvény kibocsájtása által

1,500.000— koronára

való felemelését. A kibocsájtandó új részvényekre

K 275— árfolyam

mellett a régi részvényesek elővételi joga biztosított olyképp, hogy minden K E T régi részvény tulajdonos **jogosítva van egy új részvény** átvételére.

A kibocsájtandó új részvények az alábbi

1917. február 28-tól

1917. március 20-ig

eszközölhető, ez időpont elmulasztása után **az elővételi jog hatályát veszti.**

Tekintettel arra, hogy az új kibocsátandó részvények az 1917. évi üzleti eredményben részesednek, az új részvények kibocsájtási ára után 1917. január 1-től a tényleges befizetés napjáig 5%-os kamat is megterítendő.

Fizetési feltételek:

1917. február 20-án K 100—, K 2-50 illeték és

K — 70 kamat, össz. K 103-20

1917. május 1-én K 100— K 1-66 kamat
összesen K 101-66

1917. június 1-én K 100— K 1-56 kamat
összesen K 76-56

A második és harmadik részletnek késedelmes befizetése esetén 6% késedelmi kamat fizetendő. Az elővételi jog gyakorlásához a régi részvénykönyvek lebegyegyzés céljából beküldendők.

Villanylámpák és elemek.

Divatos fűzők! — Nagy választék BLOUSOKBAN.

Kezdeti- és előrajzolt kézimunkák olcsó árban

kaphatók Kovács Antalnál, Városháztér.